

Natuurtuin Slatuinen

Jaarverslag 2023
Stadsdeel West Amsterdam

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Beheer van de tuin	4
Natuureducatie in de tuin	7
Buurt- en wijkfunctie van de tuin	9
Het jaar 2023 in cijfers	15

NATUURLITERAIRE INSPIRATIE

Verboden voor kettingzagen

Soms weet ik het niet meer of alleen dit:
dat ik het liefste nog een boom zou willen zijn.

Een beetje bladeren, een nieuwe tak,
een beetje heen & weer op je gemak.

Te leven als een boom,
dat lijkt me doodeenvoudig fijn,
alleen zouden er dan
geen kettingzagen mogen zijn.

*Jan de Bas, Verboden voor kettingzagen,
Sliedrecht: Merwedeboek Ichtus School, 1999*

Stichting Natuurtuin Slatuinen

Adres: Slatuinenweg 45

1057 KB Amsterdam

Telefoon: 020 – 4124361

E-mail: slatuinen@tiscali.nl

Website: www.natuurtuinslatuinen.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/Slatuinen>

Kamer van Koophandel no.: 41216978

ING rekening: NL18INGB0007703824

VOORWOORD

De Stichting Natuurtuin Slatuinen stelt zich ten doel de ontwikkeling van de natuur en van op de natuur gerichte activiteiten te stimuleren alsmede de sociale cohesie van haar woonomgeving te bevorderen. We hopen aan de hand van dit jaarverslag u een blik te verschaffen op deze activiteiten ter bevordering van een groen, sociaal, levendig en (natuur) educatie gericht stadsdeel, mede dankzij financiering door de gemeente Amsterdam.

In dit voorwoord stippen we aspecten aan waarmee het jaar zich onderscheidt van voorgaande jaren:

Wateroverlast. Omwille van de leefbaarheid in de stad zijn klimaatbestendige tuinen steeds meer van belang geworden. De Slatuinen is daar een schoolvoorbeeld van. Het begin van het jaar kenmerkte zich echter door kritieke wateroverlast. De waterafvoer bleek verstopt te zijn geraakt. Toen deze verstopping eenmaal was verholpen kon de tuin weer ten volle zijn rol van 'rainproof' buffer vervullen. Zoals met name bleek toen we in de maanden oktober, november en december met overvloedige regenval te maken kregen.

Afscheid van Pieter Nieuwkamp. In juli dit jaar hebben we afscheid moeten nemen van onze vrijwilliger van het eerste uur, Pieter Nieuwkamp, een van de oprichters van de natuurtuin. Hij overleed op de gezegende leeftijd van 95 jaar. Zijn verdiensten voor de Natuurtuin Slatuinen (en voor het authentieke behoud van de Slatuinenweg) zijn onmiskenbaar. Tot op het allerlaatst is hij aan de tuin verbonden gebleven.

Flora inventarisatie. De laatste flora inventarisatie, als download op de website beschikbaar, dateerde van 2016. Inmiddels is een geheel nieuwe beschikbaar, 193 planten zijn geïnterpreteerd.

Informatiemateriaal. Er is dit jaar veel aandacht besteed aan extra informatiemateriaal die de bezoekers zelf tijdens de wandeling door de tuin ter hand kunnen nemen.

Donaties. We hebben dit jaar meer donaties ontvangen dan in voorgaande jaren. Behalve dat dit ons verheugt omdat ze waardering uitdrukken voor onze inzet voor de natuurtuin, zijn we naast de basissubsidie van de Gemeente Amsterdam ook steeds meer afhankelijk geworden van deze inkomsten.

We hopen dat de tuin voor u een plek blijft waaraan u ook voor de komende jaren weer veel plezier kunt beleven.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van de Stichting Natuurtuin Slatuinen.

Louis Stuster, voorzitter
Nico Kuyvenhoven, secretaris
Jack Horio, penningmeester

BEHEER VAN DE TUIN

Wat is een natuurtuin?

Wij verstaan onder een natuurtuin een tuin waarin de natuur gedeeltelijk haar gang kan gaan. De nadruk ligt op spontane ontwikkeling. Door beheer wordt er gestuurd in de ontwikkeling. Het gebruik van bomen en kruiden is voornamelijk inheems.

Belangrijke doelstellingen zijn:

- Ontwikkelen en handhaven van soortenrijkdom van inheemse planten.
- Ontwikkelen en handhaven van variaties in milieutypes.
- Het realiseren van milieutypen waar binnen natuurlijke processen zorgen voor soortenrijkdom.
- Het bieden van rust, foerageer -en broedplaatsen voor dieren (zoogdieren, vogels insecten en amfibieën).

Een 'verborgen paradijsje' gerund door vrijwilligers

Een 'verborgen paradijsje' wordt het wel genoemd: Natuurtuin 'De Slatuinen'. Naast grote bonte spechten, esdoorns en zwartmoeskervel vinden midden in het stadsdeel De Baarsjes nog talloze andere soorten bloemen, planten, vogels en kleine zoogdieren hier een rustige plek. Een bijzondere plek, die ook op een bijzondere manier wordt beheerd, namelijk door bewoners uit de buurt.

Voorjaarswerk in de tuin. V.l.n.r.: Sil Zijlstra, Pieter Nieuwkamp, Rob Spangenberg, Marijke Kooijman (beheerder) en Ietje van Dongen. Foto Lex Draijer (uit Krant Amsterdam, april 2023, editie West)

Spil in dit geheel is de beheerder, de deeltijd-betaalde kracht, wiens focus uiteraard op de tuin zelf ligt en onder wiens deskundigheid vijf 'groene' vrijwilligers de tuin onderhouden. Of het nu hard waait of regent, de vrijwilligers plegen bijna elke donderdag geheel belangeloos onderhoud in de tuin. Om maar een greep uit de werkzaamheden te doen: van het maken van takkenrillen tot het begaanbaar houden van de paden, van het al snoeiende, wiedende en plantende bewaken van de soortenrijkdom tot het beheren van de terreintypes, zoals – zwaar werk! - het baggeren van de vijvers. Dit heeft ook een 'multiplier effect' op de directe omgeving: niet alleen een tuin die prachtig is, maar ook 'rainproof' en van invloed op de (WOZ-) waarde van de huizen.

Wateroverlast

Al vanaf november vorig jaar hadden we vrij nat weer gehad, de vijvers raakten door de regen flink met water gevuld. Half januari was het waterpeil ongebruikelijk hoog, hetgeen ons deed vermoeden dat de echte oorzaak gezocht moest worden in een verstopping van de waterafvoer. Een slootje, van origine nog een restant van een agrarisch verkavelingsslootje, speelt een belangrijke rol in het waterbeheer. Het dient ter opvang van overtollig water uit de vijvers en uiteindelijk ter afvoer via rioolbuizen naar een stadspoldergemaaltje in de buurt. Bij inspectie van de rioolput waarop een rioolbuis vanaf het slootje uitkomt bleek dat het water in de put nog heel laag stond: de rioolbuis moest wel verstopt zijn. Maar pogingen om vanaf de put met een PVC buis de verstopping los te poeren leverde niets op. Na veel wroetend gewoel aan de slootzijde lukte het uiteindelijk om met een hark de verstopping te verhelpen. Met duidelijk hoorbaar geklater stroomde de put vol en vond het water vervolgens vrijelijk zijn weg door de rioolbuizen naar het gemaal.

Water, overal water.

De put met op de achtergrond het slootje.

Vrijwilligers Ietje, Sil (op de foto) en Pieter verhelpen de verstopping aan de slootzijde.

Flora inventarisatie

Op 18 mei 2023 is er in de natuurtuin een flora inventarisatie verricht door de districtscoördinator van FLORON Groot-Amsterdam Peter Wetzels samen met enkele Slatuiners. De inventarisatie is op de website van de natuurtuin als download beschikbaar.

Kapwerkzaamheden

Na het jaarlijkse VTA (Visual Tree Assessment) onderzoek door een gecertificeerde boomspecialist, waarbij op veiligheid en ziekte wordt gecontroleerd, volgen de professionele snoei- en kapwerkzaamheden. Tien bomen moesten vrijdag 20 januari onder handen genomen worden, variërend van inkorten tot verlagen, van wegsnoeien tot terugsnoeien en van toppen tot knotten. Op de foto's wordt boven het pad hangend dood hout van de es (*Fraxinus excelsior*) verwijderd. De boom doet overigens zijn Latijnse soortnaam *excelsior* (steeds hoger/beter) eer aan. De inmiddels meer dan zeventig jaar oude es is een van de hoogste bomen in de tuin en torent dan ook moeiteloos boven de daken uit.

Kapwerkzaamheden aan de es (Fraxinus excelsior).

Zomerstorm Poly

Na een uitzonderlijk warme, zonnige en droge junimaand begint juli 2023 onstuimig. Op woensdag 5 juli 2023 raast storm Poly over het land. Ondanks de door de omliggende bebouwing geboden beschutting ontkwam ook de tuin niet aan het natuurgeweld. Met name een hele dikke van een grote esdoorn afgebroken stam maakte indruk.

Kinderen van de Sint-Janschool onder de indruk van de door de natuur gevelde esdoornstam.

NATUUREDUCTIE IN DE TUIN

Het natuureducatie project in het kader van NME (Natuur- en Milieueducatie) is een belangrijk natuurbelevingsproject, ten behoeve van de groepen 1 t/m 6 in het primair onderwijs in Stadsdeel West.

Er zijn dit jaar 30 lessen gegeven, 25 in het voorjaar en 5 in het najaar.

De volgende scholen deden mee:

- Al Maes (Stichting As-Siddieq)
- Kinkerbuurtschool
- Joop Westerweel school
- Kinkerbuurtschool
- St.-Jan school.
- Dr. Rijk Kramerschool
- Meidoornschoon

Een glas vol kikkerdril!

Want dat is het belang van natuureducatie als belevingsproject voor kinderen: als de wereld nog zo jong is en vele dingen nog geen naam hebben begint het met beleven en doen, zien en ruiken, en natuurlijk ook met ... aanwijzen. En dan, al kijkende en vergelijkende, wordt het aangewezen genoemd, wordt wijzen weten en -dat is het streven- raakt leren van de natuur onverbrekelijk verbonden met waardering voor de natuur.

Schenking van AFK Schermerfonds

Van de Stichting AFK Schermerfonds hebben we een donatie van €1.000 ontvangen, dat kan worden aangewend voor natuurbelevingsactiviteiten voor kinderen, waarop het fonds zich vooral richt.

Extra natuureducatie met Stichting **Samen Lachen** NL

Stichting Samen Lachen organiseert uitjes voor kinderen bij wie dit door de thuissituatie niet mogelijk is. Op zaterdag 15 maart werd het uitje gehouden in Kas Keerweer en de Natuurtuin Slatuinen. Na in de kas te hebben gekookt en gegeten konden de kinderen in de tuin de natuur beleven. Dertig kinderen in de leeftijd van vier tot twaalf jaar en hun begeleiders hebben telkens in (leeftijds)groepen van vijf wilgentakken versiert, vogels gespot en bodemdierpjes gezocht en bekeken, daarbij deskundig begeleid door vrijwilligers van de tuin Letje en Nico.

De vogelspotters gingen met verrekijkers de tuin in. Sommige kinderen waren zo enthousiast dat ze een kreet van verrukking niet konden onderdrukken, waarmee ze de vogels op de vlucht joegen.

Na wat uitleg over het nut van bodemdierpjes in de kringloop gingen de kinderen met een schepje en een bakje op zoek naar bodemdierpjes. Sommigen vonden het vies en eng en durfden de diertjes niet op te pakken, anderen vonden het juist heel fascinerend.

Nadat de bakjes waren gevuld met pissebed, duizendpoot, miljoenpoot, regenworm, eitjes van de naaktslak en larven van de zwartsnuitvuurkever werd alles goed bekeken met een loep. Intussen durfden steeds meer kinderen de beestjes op hun hand te houden.

De conclusie was dat de duizendpoot helemaal geen duizend poten had, maar slechts 44 en dat de miljoenpoot dubbele pootjes had. De naam pissebed behoeft wel wat uitleg. Nadat alles goed bekeken was brachten de kinderen de beestjes weer naar de plek waar ze gevonden zijn.

Al met al een geslaagde en leuke dag, waar zowel de kinderen als begeleiders van hebben genoten. Voor herhaling vatbaar dus!

Een reiger laat zich gemakkelijk spotten.

Bij de vijver krioelt het ook van de beestjes.

BUURT- EN WIJKFUNCTIE VAN DE TUIN

Bezoekers van de tuin

Elk jaar wordt de tuin bezocht door buurtbewoners, fotografen, kunstenaars, rustzoekers, (school) kinderen, peuters van de buitenschoolse opvang, (ex-) buurtgenoten, biologen en collega-(natuurtuin) beheerders. De bezoekers komen niet alleen uit de buurt, maar soms ook ver daarbuiten.

De natuurtuin is open:

- Elke zondagmiddag, van 13 tot 16 uur. Er is dan altijd een van de negen 'zondagsvrijwilligers' aanwezig om de bezoekers te verwelkomen en te informeren.
- Elke donderdag. Dan plegen ook zo'n vijf vrijwilligers onder begeleiding van een deeltijd vaste kracht onderhoud aan de tuin.
 - Oktober tot en met maart van 10 tot 16 uur
 - April tot en met september van 10 tot 17 uur

Dit jaar mochten we meer dan 3.300 bezoekers tijdens de openingstijden ontvangen.

Op openingstijden	jan - apr	mei - aug	sep - dec	Totaal
Aantal bezoekers per vier maanden	1.061	1.317	933	3.311
waarvan totaal op zondagen	869	843	616	2.328
waarvan totaal op donderdagen	192	474	317	983

Informatiemateriaal voor bezoekers

Buiten aan het Slatuinhuis hangen de borden met de plantenkaarten voor de tijd van het jaar en op het informatietafeltje staat de folderhouder met de algemene meeneemfolder in het Nederlands en Engels. Sinds dit jaar is er extra informatiemateriaal beschikbaar die de bezoekers zelf tijdens hun wandeling door de tuin ter hand kunnen nemen:

Twee IVN-vrijwilligers, Angela Bosman en Frans Kranenburg, hebben voor hun opleiding tot natuurgids de Natuurtuin Slatuinen tot hun onderzoeksgebied gekozen. Onder andere hebben ze zich toegelegd op zogenaamde kuierkaarten: per seizoen samengestelde Doe-Het-Zelf natuurbelevingskaarten in A-4 formaat. Al doende zijn ze dermate bij de tuin betrokken geraakt dat we hen met recht tot de 'Slatuiners' kunnen rekenen.

Kuierkaart - mei

Zoek de plant
Kijk voor je wandeling even naar de foto's op de afgezaagde van het Slatuinhuis. Kies 2 foto's uit van planten die nu in bloei staan. Probeer deze planten te vinden. Kun je nog andere bloeiende planten tegen? Vertel het ons.

Bewegende bodemdierpjes
Ga naar het huis van mijnbouw plebeed (zie 8 op het kaartje achterzijde). Til een steen, legd of stiek hout op, of zoek een voorlig plekje in de schaduw op de grond. Zoek een pissebed. Kijk eens goed hoe de pissebed zich voortbeweegt. Kan je zien hoeveel poten het heeft? Hoe? Raak de pissebed voorzichtig aan. Wat zie je scheren?
Zie je nog meer bodemdieren? Hebben die ook poten? Zo ja, hoeveel? Hoe bewegen ze zich voort?

Groen is gras
Loop op de de slatuuin en tel het aantal aan alle kruiden groen die je nu ziet. Kijk naar het pad op de bodem en bereken je hoofd om de algemene groene deken te vormen. Wat doet dit groene experiment met je?

Bezig bijtjes
Ga bij de maasvlinder naar het veld van de maasvlinder (zie 5 op de kaart). Schud je vinger. Hoe je het zoeken van de bijtjes? Kun je een bij met je vinger volgen? Volg de bij van je vandaan of juist naar je toe? Hoe je meent te kijken of hoor je er een? Kijk en luister verder naar wat er nog allemaal meer rondvliegt.

Voederende Vogels
De Slatuinen zijn belangrijk voor de vogels als de huizen: ze kunnen hier nestelen en er leven allerlei diertjes om van de planten te kunnen voeren. Op welke plek, hoe en de vogels vooral zongert? Hoe je dit het verschiltende vogels (zie 7) Meestal heb je zeker dat je de vogels hoort huizen.

Wil je zien hoe het er ooit uitzag?
Ga bij Slatuinhuis kijken om de foto's van de oude tuin te bekijken.

Kuierkaart / vroege voorjaar

Zoek een plant
Kijk voor je wandeling even naar de foto's op de rijstuur van het Slatuinhuis. Kies 2 foto's van planten die nu in bloei staan. Probeer deze planten te vinden. Kun je nog andere bloeiende planten tegen?

Luistervinken
Kun je vogelgeluiden horen? Hoe je verschillen? Klinkt het als gezang of groep, of als...? Hoe je nog andere vogelgeluiden? Hoe je meerdere vogels of naast één vogel meerdere geluiden? Op welke plek in de Slatuinen hoor je de meeste vogelgeluiden? Vertel het ons!

Sporen op de grond
Kijk eens goed op de bodem hier. Zie je sporen van dieren? Een hoopje losse grond? Een gaasje? Een afdrak? Welk dier zou dat gemaakt hebben?

Plan een plantje
Beijk de plantjes die nu uit de bodem omhoog komen en kies er een uit. Kijk goed naar het plantje. Hoe zou het plantje er over een paar maanden uitzien? Wordt hij hoog, of blijft hij laag en gaat het plantje misschien over de bodem groeien? Komen er bloemen aan of niet? Maak een echte tekening of een 'foto' in je hoofd. Hoe denk je dat het plantje er uit zal gaan zien? Kom nog een keer terug om te kijken of het geworden is zoals je dacht.

Het tuinpark vroeger
Kom aan het eind van je wandeling gerust in het Slatuinhuis kijken om een indruk te krijgen hoe dit terrein er ooit uitzag... Aan de wand van het lokaal is een tekeningstelling met foto's uit de vorige eeuw. Vraag een vrijwilliger om toelichting. Wij kunnen u meer vertellen.

Beheerder Marijke Kooijman heeft met input van een aantal vrijwilligers een informatieve Doe-Het-Zelf rondleiding samengesteld. Men komt langs negen plekken in de tuin die iets vertellen over het beheer van de natuurtuin en de geschiedenis van het terrein.

In memoriam Pieter Nieuwkamp (*1928 - † 2023)

Met droefenis hebben we afscheid moeten nemen van Pieter Nieuwkamp, een van de oprichters van de Natuurtuin Slatuinen. Sinds eind jaren '80 heeft hij zich intensief voor de natuurtuin ingezet, eerst als vrijwilliger van het eerste uur voor de totstandkoming van de tuin, en vervolgens de technische man die een waaier aan taken verrichtte, variërend van puik printwerk tot vakkundig vlonderwerk. Ook op hoogbejaarde leeftijd bleef hij voor de tuin actief, totdat het begin dit jaar wegens ernstige gezondheidsproblemen niet meer ging.

Ook heeft Pieter een flink aandeel gehad in de rustieke uitstraling van de Slatuinenweg. Vanaf de jaren '70 tot de jaren '90 heeft hij zich ingezet voor het behoud van het historische aanzien ervan. Bijna zijn hele leven, vanaf zijn negende in 1937, heeft hij er gewoond.

Menigeen verheugt zich in de aangename aanblik die de Slatuinenweg en de Natuurtuin Slatuinen bieden. Een verrassend stukje polder voor eenieder die er een bezoek aan brengt of er bij toeval terechtkomt. Daarin weerspiegelt zich ten volle wat Pieter voor de weg, de tuin en de buurt heeft betekend.

Pieter, we zullen je missen. En we zullen je erfenis bewaken en onderhouden.

De Slatuiners

Pieter op donderdag 15 juni in de halfschaduw. Het naderende levenseinde weerhield hem er niet van om nog van de tuin te genieten.

Rondleidingen

Mee in Mokum, zaterdag 4 maart.

- Amsterdam ontdek je het beste wandelend met een Mee in Mokum gids. Met een beetje geluk ontdek je ook nog onverwachte, verborgen plekjes. Zoals met vrijwilliger Nico die tevens als gids van Mee in Mokum een groep belangstellenden in de Slatuinen rondleidde.

Gebiedsteam Bos & Lommer van de Gemeente Amsterdam, donderdag 30 maart.

- Ter afronding van hun team dag lieten de ambtenaren van het gebiedsteam zich rondleiden door de tuin in voorjaarstooi. Het team toonde bewondering en had ook de nodige vragen over de organisatie en het reilen en zeilen.

Groep bewoners uit Hardinxveld - Giessendam, zaterdag 22 april.

- De bewoners brachten een bezoek aan de natuurtuin in het kader van een dagje Amsterdam. Zij lieten zich uitvoerig informeren over de geschiedenis en opzet van de tuin. Zij herkenden het tuinhuis als *made in Giessendam*.

Open Tuinen West

Op zaterdag 10 juni werd in De Baarsjes en Oud-West de vierde editie van Open Tuinen West gehouden: ideaal voor tuinliefhebbers om van de ene naar de andere tuinlocatie te wandelen, te meer daar de bezoekers na een nat en koel voorjaar ook nog eens getrakteerd werden op het eerste zomerse weekend van het jaar. Op deze zonovergoten zaterdag werden de straten op het heetst van de dag zelfs dermate zongebakken dat menig bezoeker eenmaal in de bosrijke Slatuinen aangekomen een aangename verkoeling ervoer.

Dagelijks bestuurslid van Stadsdeel West, Ester Fabrik, en initiatiefnemer van Open Tuinen West, Ralph Stuyver.

Bezoekers ervaren het aangename airco effect van de bomen.

Aandachtig fotograferend.

Men kon op drie manieren met de tuin kennis maken. Uiteraard kon men op eigen gelegenheid door de tuin wandelen, al dan niet voorafgegaan door een kort informatief welkom van een van onze gidsen. Men kon zich ook bij een rondleiding aansluiten, waarbij de gidsen de lengte en inhoud van hun verhaal soepel aanpasten aan de mate van belangstelling en interesses. Een tussenweg was om op eigen gelegenheid door de tuin te wandelen, maar dan met medeneming van op een verkenning van de tuin toegesneden informatiemateriaal.

Op het platje naast het Slatuinhuis konden bezoekers op bankjes plaats nemen. Op een tafel stond een glazen houder met een kraantje waaruit bezoekers ter verfrissing muntwater met citroen konden tappen. 's-Middags kon men voor €2 per consumptie een tosti met kaas, koffie (van vers gemalen koffiebonen!) en thee bestellen.

Al met al was het weer een zeer geslaagde Open Tuinen Dag. Het prachtige weer, het nog frisse groen, de rondleidingen, de catering, de gesprekjejes over de natuurtuin en aanverwante groene onderwerpen, dit alles droeg bij aan een zeer gezellige sfeer. Het aantal bezoekers aan de tuin was wel minder dan vorig jaar, zo'n 250 in plaats van 350. Wellicht dat dit eerste zomerweekend van het jaar velen er toe brachten de stad uit te gaan, richting strand bijvoorbeeld. Maar de echte tuinliefhebbers trokken zich daar niets van aan. Onder de bezoekers bleken zich ook meer dan anders enthousiaste plantenkenners te bevinden.

Natuurtuin Slatuinen nazomerfeest

Op zondagmiddag drie september vierden we het Natuurtuin Slatuinen nazomerfeest. Men kon al wandelend op eigen gelegenheid van de tuin genieten, maar ook gidsen verzorgden indien gewenst een rondleiding. Tevens werden er kinderactiviteiten gehouden en er was gelegenheid om een hapje en een drankje te nemen.

De meteorologische herfst was al begonnen, maar deze zondag liet zich nog ruimhartig van zijn nazomerse kant zien. Dit droeg nog eens extra bij aan de prettige sfeer. De dag bleek de inleiding tot een week met tot tropische waarden stijgende temperaturen. Ongeveer 150 bezoekers deden de tuin aan.

Bestuurslid / vrijwilliger Nico Kuyvenhoven geeft een rondleiding.

Een hapje en een drankje op het terras bij het Slatuinhuis.

Schenking van AHAM Vastgoed

Tekenhoek voor de kinderen tijdens het nazomerfeest. Rondom de tafel zijn vier mooie tuinbanken van bestendig Douglas hout geplaatst, aan ons geschonken door AHAM Vastgoed, een onderneming die verkregen winst inzet ten behoeve van duurzame ontwikkeling en sociale projecten.

Paddenstoelenexcursie

De herfst was dit jaar uitermate nat. Op veel plekken in de tuin bleef het water staan. Dat belooft niet veel goeds voor de paddenstoelen. Toch was er op de drogere plekken nog het nodige te zien.

Via buurtgroen020 en de website en facebookpagina van de Natuurtuin zijn de paddenstoelenexcursies van 29 oktober en 5 november aangekondigd. In totaal hebben Frans en Nico (vrijwilligers) 32 belangstellenden rondgeleid. Daaronder was ook een groep van zes bewoners van HVO-Querido uit de Wassenaar Obdamstraat.

Na een korte uitleg over schimmels, zwammen en paddenstoelen en het belang ervan voor de natuur werden de diverse paddenstoelen bewonderd; dit seizoen vijftien verschillende soorten. Elk jaar verschijnen weer nieuwe verrassingen naast oude vertrouwde soorten. De verrassingen van dit jaar waren Koraalzwammen, Aardsterren en de Vleeskleurige Zalmplaat.

De Rechte Koraalzwam (geslachtsnaam *Ramaria*) was dit seizoen met drie exemplaren te bewonderen op een beschutte plek in de tuin. Je vindt deze op vermolmd hout. De takken zijn nogal stijf rechtopstaand gelig wit en naarmate ze ouder worden verkleurend naar oker. Ze staan op een dunne, weinig ontwikkelde stronk met aan de basis myceliumstrengen, het netwerk van schimmeldraden waar deze zwam de vrucht van is.

De Gekraagde Aardster. (geslachtsnaam *Geastrum*). De vrucht is aanvankelijk uivormig, bij rijpheid stervormig doordat de buitenwand inscheurt en de flappen naar beneden oprollen, waarna in het midden een bolletje vrijkomt dat de sporenmassa bevat. De sporen ontsnappen via een kleine centrale opening aan de top. Dit seizoen vonden we vijf exemplaren naast elkaar. De aardster vind je in het strooisel op de bodem van loofbos.

De Vleeskleurige Zalmplaat (geslachtsnaam *Rhodocybe*). Deze paddenstoel is nieuw in de tuin en komt niet al te veel voor. Je vindt ze in loofbos op zandige en lemige bodems, in de natuurtuin nabij een esdoorn. Zijn naam ontleent deze aan de brede vleeskleurig-bruine hoed. De steel is witachtig en betrekkelijk kort. De geur van deze paddenstoel is eigenaardig kruidig.

STICHTING NATUURTUIN SLATUINEN - HET JAAR IN CIJFERS 2023			Budget	Realisatie
BEHEER - EN BUURTFUNCTIE				
Inkomsten	Beheer- en buurt-functie	Subsidie 2022	19.350	19.350
	Donaties	Per transactie / QR en cash tijdens openingstijden e.d.	1.900	2.658
	Slatuinhuis	Verhuur: kantoorplek; cursusruimte; eenmalig gebruik.	2.640	2.457
	Incidenteel	Catering & donaties bij evenementen; rondleidingen	200	301
		AHAM vastgoed schenking	0	1.116
TOTAAL INKOMSTEN BEHEER - EN BUURTFUNCTIE			24.090	25.882
Beheerkosten	Professionele begeleiding	Tuinbeheer en -coördinatie	11.200	11.342
		Subtotaal beheer: begeleiding, coördinatie	11.200	11.342
	Directe kosten	Reguliere onderhoudskosten		
		- Planten, struiken, bollen, zaden, turf e.d.	325	238
		- Gereedschap, kleding en materiaal	100	40
		- Zand, grind, erfafscheidingen e.d.	300	0
		- Vlonder- en brugmateriaal, waterbeheer e.d.	100	0
		Bomenbeheer: VTA en snoeien, incl. taxatie	2.100	1.586
	Subtotaal beheer: directe kosten		2.925	1.865
	Totaal beheer			14.125
Buurtfunctie	Algemene coördinatie	Buurtfunctie, activiteiten, evenementen e.d.	4.800	4.859
		Subtotaal	4.800	4.859
	Directe kosten	Activiteiten, evenementen	500	108
		Vrijwilligersborrel, uitje; attenties	240	394
		Subtotaal	740	502
Totaal buurtfunctie			5.540	5.361
Ondersteunend	Ondersteunend aan beheer- en buurtfunctie als ook aan natuureducatie (niet uit te splitsen)	Huisvestingskosten		
		- Energie en water	900	998
		- Materiaal- en schoonmaakkosten	125	144
		- Inboedel, buitenmeubilair en onderhoud	150	1.809
		Stichtingseigen kantoorkosten		
		- Kantinekosten	150	91
		- Kantoorartikelen	150	30
		Drukwerk, printkosten, copieerpapier	225	331
		- Abbos, boeken, zakelijk betalingsverkeer e.d.	350	334
		ICT (computerware, e-mail, internet, telefoon, website)	1.025	899
Verzekeringen, lokale heffingen, diversen	1.350	1.185		
Totaal ondersteunde kosten		4.425	5.820	
TOTAAL UITGAVEN BEHEER - EN BUURTFUNCTIE			24.090	24.389
RESULTAAT INK. / UITG. BEHEER - EN BUURTFUNCTIE			0	1.494
NATUUREDUCATIE				
NME	Natuureducatie inkomsten	Natuureducatie 2023	4.500	3.518
		Stichting AFK Schermerfonds		1.000
TOTAAL INKOMSTEN NATUUREDUCATIE			4.500	4.518
NME	Natuureducatie uitgaven	Natuureducatie 2023	4.500	3.518
TOTAAL UITGAVEN NATUUREDUCATIE			4.500	3.518
RESULTAAT INK. / UITG. NATUUREDUCATIE			0	1.000
TOTAAL RESULTAAT INKOMSTEN / UITGAVEN - Aansluiting liquiditeit			0	2.494
Naar balans	Inventaris	Aanschaf minus afschrijvingen	activa	1.007
	Beheer en buurt-functie	Vrijval boomverzorging boomtaxateur m.b.t. 2022	passiva	1.050
	Natuureducatie	Stichting AFK Schermerfonds	passiva	-1.000
TOTAAL RESULTAAT OPBRENGSTEN / KOSTEN - Aansluiting liquiditeit				3.551

Balans			
Eindbalans 2022			
<u>Activa</u>		<u>Passiva</u>	
Inventaris	664	Eigen vermogen	4782
Liquide middelen	12793		
		Reservering onvoorzien (calamiteit)	3000
		Reservering Slatuinhuis	905
Natuureducatie okt - dec 2021	0	Reservering personeel beheer en onderhoud	3720
		Boomverzorging boomtaxateur m.b.t. 2022	1050
Totaal	13457		13457
Eindbalans 2023			
<u>Activa</u>		<u>Passiva</u>	
Inventaris	1670	Eigen vermogen	8332
Liquide middelen	15287		
		Reservering onvoorzien (calamiteit)	3000
		Reservering Slatuinhuis	905
		Reservering personeel beheer en onderhoud	3720
		Boomverzorging boomtaxateur m.b.t. 2022	0
		Stichting AFK Schermerfonds	1000
Totaal	16957		16957

Opmerkingen bij de begroting en de balans

Totaal resultaat inkomsten / uitgaven (aansluiting op de liquiditeit 31/12/2023).

Het totaal resultaat inkomsten / uitgaven is gebudgetteerd € 0,00 en gerealiseerd €2.494.

Dit hebben we te danken aan meer donaties aan de inkomstenkant:

- uit de *Beheer- en buurtfunctie* eenmalige extra donaties en een schenking van €1.116 van AHAM Vastgoed voor duurzaam tuinmeubilair.
- uit *Natuureducatie* aan een schenking van €1.000 van de Stichting AFK Schermerfonds ten behoeve van natuurbelevingsactiviteiten voor kinderen.

Aan de uitgavenkant komen de gerealiseerde uitgaven overeen met hetgeen is begroot. De voorziene realisatie loopt in de pas met de begroting omdat de onvoorziene realisatie van de volgende twee kostenposten elkaar deels opheffen:

- Aan de *Beheerkosten (directe kosten)* hoefden we dit jaar beduidend minder uit te geven dan begroot.
- Aan de *Ondersteunende kosten (aan beheer- en buurtfunctie als ook aan natuureducatie – niet uit te splitsen)* hebben we daarentegen beduidend meer uitgegeven, en wel aan de post *Inboedel, buitenmeubilair en onderhoud*: het reeds genoemde duurzame tuinmeubilair en een paar andere eenmalige uitgaven, waaronder een drempelhulp bij de ingang zodat de tuin voor mindervaliden toegankelijker is.

Totaal resultaat opbrengsten / kosten (aansluiting op het eigen vermogen 31/12/2023).

Het totaal resultaat opbrengsten / kosten is € 3.551.